

लोगाय् जि

पिकाक :- शोभा प्रकाशन

द्यबः किपा:- शरद रंजित

न्हापां:- ११०० मोहनि : १००० ग

थाकू :- चन्द्र ज्योति प्रिन्टिङ्ग प्रेस, ६

सू :- २।- (नितका)

सफूया हामा ; पिकाक

लुदना व भितुना

★ भाजु केशरमान ताम्राकारया थुगु निगूगु बाखं
।फुति नेपाल भाषाया साहित्य धुकू जक जायेकी मखु
बाखं कलाय् नं दुकुलुगु तिवः बी - थ्व लुदने बहःगु
खँ खः ।

“.... लागाय् जि” बाखंया लागा दुने खने दुगु लागा
थौं चिब्यानि खःसां भाजु केशरमान थुकियात तब्याके पाखे
न्ह्यचिला च्वना दीगु दु - थ्व मेकथं लुदने बहःगु खँ खः ।

माय्बिलिचात व लापाचिया बाखं कनाः थौंया
स्थिति ध्वाथुइक कने सयेधुंकूहा च्वामि “समाधान”
बाखनय् लुइकूगु समाधानथे कन्हय् जनताया मू
समस्याया नं समाधान लुइकाः न्ह्यब्वइ तिनि धकाः
आशा यायेगु थाय् यक्वं खना । थ्व दकलय् लुदने बहःगु
खँ खः ।

छपु निपु बाखं फवसा वःगु थे ग्यसुमग्यंगु नं
दु - थ्वकथंया आलोचना फयाः तुगः क्वमतुंकुसे
थःके दुगु कला आम जनताया सेवाय् समर्पित
याये पाखे गुबले हे आत्मसमर्पण मयासे न्ह्यज्याये फयेमा -
वय्कःयात जिगु भितुना । ॐ

—पद्म रत्न तुलाधर

... लागाय् जि

(३)

★ चिचिधंगु बिषय बस्तुयातनं बांलाक
पिब्वये हयेगु व बाखं धाःयात न्ह्याइपुगु शैति
यंके फुगु वय्कःया बिशेषता खः

— आलमत

★जनताया पं लिनाः च्वया तःगु साहित्यय्
त्रुटि दयेयः धाइपिं आलोचकतय्त लिसः थें केशरमान
जुया बाखनय् जन-पक्षीय बिचारधाराया नापं उलि हे
ग्यसूलावक पात्र चित्रण खने दु ।

— प्रा. माणिक लाल श्रेष्ठ

भूमिका : मिफुति

देछा - थःगु लागाय् थः जुयाः

म्वाये मफु पित्त

-केशर

धलः

- १/ देछा / ७
२/ छिमि काय् जिमि काय् / ८
३/ नागपास / ११
४/ सिन्चु / १३
५/ दुधाः / १७
६/ बाल बर्ष / १९
७/ मोटरसाइकल / २१
८/ समाधान / २३
९/ ? / २५
१०/ कलाकार / २७
११/ कार्यकलाप / २८
१२/ व्यापार / ३०
१३/ जि मचा / ३२
१४/ जि म्वायेमानि / ३५
१५/ डिस्को / ३८
१६/ पासा... पासा... / ४०
१७/ आत्मरक्षा / ४२
१८/ निर्णय / ४५
१९/ ध्यके ब्वनापौ / ४७
२०/ साहुजी / ५१

देखा

जिमि मतिनानि बिहा याःगु ख वर सिइक सिकं जि
थःगु सफू वंगु नामय् देछाःगु खनाः सफू न्होने तयाः छम्ह
पाठकं न्ह्यसः तइ - थ्व सफू छि छाया थःम्ह प्रेमियात
देखाना दिया ?

- , जि लिसः बिइ मफयाः वाताहां
च्चना बी ।

हानं मेगु न्ह्यसः देचिना हइ ।

-थःम्ह मखुम्ह मिजं प्रति छिके छाया थपाय्चवं श्रद्धा?

-... .. , थुनिया नं लिसः जिके मदया बी ।

हानं मेगु न्ह्यसः तइ ।

- साय्द छि मेगु नं उपन्यास च्वया छूगु दु जुइ ?

- च्वयाच्चना । जि चिहाकलं लिसः बी ।

- अले व उपन्यास स्वैत देछाय्गु बिचाः याना
दियालय् ?

उत्सुक जुयाः वं न्यनी ।

छु धाय् छु धाय् जुयाः प्यात्त जिगु म्हुतु तज्याना
बी-जिमि मचायात ।

... लागाय् जि

जिमि काय् . . . छिमि काय् . . .

अफिस बंम्ह रूपतताया काय्, लिमथ्यंति । न्ह्याबलें
दुहां वइगु लिबाः । सुथय् जा नयाः वनी । न्हिनय्
बजि नः मनः मस्यू, बहनि बेलि याइबलय् न्ह्याबलें
दश पू । तर न्ह्यात्थे लिबाक दुहां वःसां अथे मखुगु
लँय् छता गबलें मजू । जुइ नं गथे, ल्यासे जुया वःपिं
निम्ह निम्ह केहेंपिन्त बन्दोबस्त याये मानि । थः बिहा
याये मानि । अले नायः जुयाः छें छखां कःघाय् माःम्ह
रूपतताया काय् ।

छम्ह म्हाय् छने धुंकल । मेम्ह म्हाय् आखः
ब्वनाच्चन । म्हाय्पिं स्वस्वं तुगलय् कँत स्वतुमनु स्वयेका
चवंम्ह रूपततायात काय्म्ह मवः लिसे म्ह चेचे तुलावल ।
अबुम्हेसित थें दायाः . . . ।

रूपतता छकलं ग्यात । मखु थथे च्वना च्वन धायेव
म्वाः मदुगु मत्ती लुया वये यो । लक्ष्मी साहुनीयाथाय्

भचा च्वनावये माली । रूपतता लिक्कसं चवंम्ह लक्ष्मी
 साहुनीयाथाय् वन । लक्ष्मी साहुनी धुकुमुकु धायेक सोफाय्
 फेतुना : क्यासेट न्यनाच्चन । रूपततां मछाः मछाः
 कोथात पलाः तल । बँय्सं फेतुल ।

— स्वले लक्ष्मी साहुनी, काय मवः नि,
 म्हाइपुयाः । वइगु न्ह्याबलें लिबाः । ह्लापां वा
 धकाः ह्लि ह्लि धाःसां ।

— अथे यो यो बलय् दुहां वइगु बानि यानातये मज्यू ।
 गनं तास म्हितः वनाच्चन जुइ । भत्ति पसलय् नं थ्यं
 जुइ । बानि स्यंकाः . . . । बानि धैगु भिका तयेमाः । अथे
 स्वयाः ज्मि काय्का गुलि ज्ञानि । ह्लिच्छि आखः
 व्वं वनी । बहनि नं याकनं वइ । कोथाय् च्वनी ।
 गुलि जक आखः व्वनेमाः वया, मेपि थें मिस्तय्त नं
 महायेकू , रूपतता छयं ल्हुकुल्हुकु
 संकाच्चन । उखुनु छिमि काय् नं लँय् वःम्ह
 मिसायात छेकि तयाः दयेका बिल हँ मखुला ?

— मखु छि, व ” रूपतताया खँ पूवने
 मलाः नि कुने पाखे लक्ष्मी साहुनीया काय्या सः

... लागाय् जि

(९)

श्वत । तले थ्यन । धेधे चू । लक्ष्मी साहुनी अतःमतः
कन । चाया धम्प थे वया म्हुतु प्यात्त तज्यात्त

— थौं नं वहे ताल याना वये धुनला ?

— हालाला ! ” काय्या खँग्वलं लक्ष्मी
साहुनी नं ख्वाः ह्याउँकल । रूपतता ग्यानाः वने
ह्लि लक्ष्मी साहुनी ” धयाः लुकुलुकु कुने पाखे पलाः
न्ह्याकल । ॐ

नागपास

नागपास म्हिताच्चर्विपि निम्ह मस्त रबि व उत्तम ।
द्यः खिउँयाः रबि दनाः मत च्याकल । हानं नागपास म्हितेगु
ज्या यात । मत च्याकेवं लाप्चात मतया चाकःछि मुंवल ।
लाप्चात खनेवं माय्बिलिचात गनं वः गनं वः जुयाः लाइन
कसे जू वल । गय् गय् म्हिताच्चवंम्ह रबिया मिखा अंगलय्
लाप्चा ताके यानाच्चवंह्य माय्बिलिचिके जू वन । खुं पलाखं
चलाकह्य माय्बिलिचां त्याप लाप्चा ज्वन । रबि उत्तमयात
नं कयन । म्हितेगु ज्या दित । लाप्चां पा प्यार प्यार
संकल । सः तायेवं मेह्य माय्बिलिचिया ह्याय्पं ताहाः जुल ।
लाप्चा नुने मफुगु स्वयाच्चवंह्य मेह्य माय्बिलिचा हतपतं
व्वाय् वनाः त्याप्प म्हुतुइ चवंह्य लाप्चित वं नं ज्वन ।
लाप्चा वाथावाथा कन । थ्व चर्तिकला स्वयाच्चर्विपि मस्त
लय्लय् ताल । माय्बिलिचात लाप्चा वं स्वये वं नुने थे ,
वं स्वये वं नुने थे । सं सं प्यातक्क निह्यं बँय् कुतुं वल ।
अय्नं लाप्चा इमिगु म्हुतुं त्वःमफ्यू । गय् गय् रबिया

बाजि तये मास्ति वल । उत्तमयात स्वयाः वं न हे वात-का
उत्तम, इयि निम्हेस्यां सुतां लाप्चा नइ ?

— जिं स्वयेला . . तधिकःम्हेस्यां नइ !

— का बाजि तयेगुला.. तुयूम्हेस्यां जुकीका ।

— बाजि तयेगुसा बाजि तयेका ।

बाजि तयेत ल्हाः ह्मचाके मलाःनि लाप्चा भुर्रर
व्वया वन । माय्बिलिचात वाताहाँ जुल । बाजि तयेत
स्वयिं वं वयात वं वयात स्वल । ॐ

सिन्चु

यालं नित्से वयाच्चं ह्य बांलासे च्वं ह्य लयासेयाके
किरणया मिखा जुत । ख्वाःपाःचा खनेवं किरणं वैत ह्यस्यू
थे' ताल । ँं क्वथीक स्वल । किरणं ह्यसिल । वला
बिजयया केहेंचा कमिका खनी । स्वयाच्चं ह्य किरण छकलं
कमिकाया म्हत्याः, ख्वाःपाःया तारिफ याये मफुत । ह्याया
खंबले थपाय्चवं बांलाः मजू । मखंगु नं गुलि दत धकाः ?
बिजय एन. डी. एस. वंसां नित्से' मखुला । ह्यापाला किरण
बरोबर बिजयया छेय् थ्यं । मिस्त धैगु छकलं छकलं हे पाय्
यः खनी । दच्छि न्ह्यः मचा थे' । आः स्व छकलं हलक्क
तःधीचा जुल । कमिका न्ह्योने थ्यन । किरणयात स्वयाः
खः थे' मखु थे' मुसुहुं ह्लिल । किरणं वास्यां ह्लिलाः लिसः
बिल । न्हयू ह्य किरण कमिकाया छचलय् ह्याउँगु सिन्चु
खनेवं पक्क जुल । कमिका किरणया ह्यं पुले धुंकूगु दैत
होस मन्त । वंम्ह कमिकायात हानं छकः कहिलाः स्वल ।
किरणयात थय् अय् धाये मफुत ।

‘केहेँ बिया छवयाः भव्य छकः मसःतू बिजयं ।’
 किरणं नुगः क्वतुंकल । ‘थपाय् च्वं याकनं बिया छ्वये
 छाया हथाय् ? मचा हे तिनि । फिन्चादेँ अप्वः क्यंगु खइ
 मखुनि । कमसेकम एस. एल. सी. छगूला पास याकेमाः,
 मस्यूगु मखु । आखः मसःगु परिवार मखु । सकलेँ आखः
 सःपि खः । .. सखे ब्वया जकं वंगुला ? खय्फु उकिं जुइ
 भव्य मसःतूगु । मखुसा ... ? थौं कन्हे मिसामस्त नं
 छु छु । ल्यासे जुइ न्ह्यो लभ याये धुंकीगु । थ्व फुक्क
 प्रभाव हिन्दी फिल्मं याना : खः ... । गय् गय् किरणयात
 छता छता खँत सिइके मास्ते वल ।

कन्हे खुनु सुथय् च्या त्वने सिधयेवं बिजयया छेँ
 पाखे पलाः स्वकल । बैतला वहे धुन । कमिका छाया याकनं
 बिया छ्वत ? मचां नितेँ छाया बिया छ्वत ? या पय् नं
 वन ? थ्व फुक्कया लिसः काये माःगु दु । किरण बिजयया
 छेँ क्वय् थ्यन । खापा ह्वातां चाः । अय् नं लुखा न्ह्योनेसं
 च्वनाः सःतल - ए बिजय ... ! बिजय !!

च्वतया फ्यालं क्वस्वल । किरणं थस्वल । कमिका
 पय् नं वंगु मखु । पय् नं वंगुसा गनं छेँय् दुकाइ ।

अप्वः धैयें पयनं वंपि मिस्तयत् छैय् याकनं दुमकाः । बिया
छ्वःगु हे खः, छैय् चाहिनाच्चंगु जुइ । किरणं कुने न्यना
छवत - दाइ कुला ?

‘ दु ’ धयाखतं कमिका क्चालं दुपित । बिजययात
सःतः वंगु जुइ । याकनं हे बिजय क्चालं क्वस्वः वल ।
किरण खनेवं बिजयं तले सःतल । किरण तले वन ।
कोथाया मेचय् फेतुतु किरणं म्हुतु संकल - पासापित्त
गय् अपायच्चं याकनं त्वःमंकेगुला ? केहे बिया छ्वयाः
भ्वय् छछाः नके मथ्याःला अय् . . . ।

किरणया खँ न्यनाः बिजय छछाः त्वलय् जुल । छु
धाःगु थ्व किरणं ? वं थुइके मफयाः न्यन - ‘मखु छं धाये
त्यनागु छु ?

- थः जक आखः ब्वनाः केहे मय्जुयात छाय् अपायच्चं
याकनं बिया छ्वयागु धैगुका ?

- क ... सुनां धाल ? वँय्ला मजूला । बिजय छकः
हिल ।

- त्वपु त्वपु अऊऊ त्वपु । बरु तप्यंक भ्वय्या अलमलय्
लानाः त्वःमन धाःसाला गाहे गाःनि । छाय् व दुइ मरु सुइ

... लागाय् जि

(१५)

मरू खँ ।

— क .. पत्या: मजूला ? पत्या: मजूसा छं हे न्येना
स्व कमिचिके ।

बिजयं स:ता छवल — कमि . . ., ए कमि ! थन
स्व: ... ।

कमिका कोथाय् वल । किरणयात स्वया: मुसुहुं
ल्लिल ।

— का कमि, छ बिया छवया: भव्य मनकू धका:
कचकच या: वयाचवंगु ।

— सुनां जित: बिया छवत धा:गु ? दाजुम्हेसित
म्येय् मिखां स्वया: न्ह्यस: तल ।

तीजक किरणं खँ छुना हल — अय्सा छं ह्यिग:
छाय् सिन्चु तया: वयागु लय् ? '

केहेम्हेसित हायेके थें बिजयं धाल— वला थौं कन्ह
मिस्तय्गु फेसन जुइका ।

मछा: मजुसे कमिकां दाजुम्हेसित लिस: बिल —
मखु दाइ, व जिगु लागि नि फेसन मखु । लय् मिजंतय्सं
जुइ हे मजीक हाय्कूगुलिं ... उकिं मुक्त जुइत जक सिन्चु
तया: जुयागु ख: ।

कमिकाया लिसलं किरण त्वलय् जुल ।

दुधाः

ध्यबा भचा खायेवं सोहनया कका ब्यागलं च्वन ।
सोहनया बायात च्वत व मातं लात । ककाम्हेसित बैगः
व कःसि जुल । छेलि साफ़ा । साफ़ासां न्ह्याबलें
ककाम्हेसिया मोटरसाइकल तयेगु ग्यारेज जुल ।

छन्हु अफिस वनेत ककाह्य जा नयाः कुहां वल । ल्यू
ल्यू सोहनया ककाया काय् बिनोद लुखाय् सिपू तयेत वल ।
ककां मोटरसाइकल स्टार्ट यात । स्टार्ट जुल । गेय् र तयेत
क्लच साल । गेय् र मचवं । हानं तल, मचवं । स्वल । गेय् र
स्लीप जूगु खनी । अफिस वने लिबाःगु फ़ोकय् ह्मचोनेसं
चवंह्य काय्यात छकः हक्कल - मोटरसाइकलय् सु संगु ?

- बिनोदयात छुयाय् छुयाय् जुल । नमवासे सुम्क
च्वने मजिल व ।

- ह्मिगः बहनी सोहन दाई ध्यारध्यार यानाचवंगु ।

काय्या खं ककां छकलं तं पिकाल । मोटर साइकलय्
हानं स्टायण्ड तल । तले थाहां वन । स्कूल वनेत ठीक जुयाः

... लागाय् जि

(१७)

मातं कोथां पिहां वःह्य सोहनयात ककां छत्थुं लप्पु ज्वनाः
हानं कोथाय् दुत यंकल । अबुम्हेसिया न्होने यंकाः नित्यु
यांकयाः न्यतालय् दाल । सोहनं मिखाय् ख्वबि जायेकल ।

— धया ति फाय्यात, आवंनिसें मोटर साइकलय् सन
धाःसा त्वानां त्वःथला मबी ।

— छाय् ... छु जुल ?

— छु जुल ... गेय् र त्वथुले धुकंलका ... । ख्वाः
फस्वयेकाः कका पिहां बल ।

सोहन ख्वःगु मद्यू । गुलि स्यात जुइ, अपाय्पागु
ल्हातं ... । अबुम्हं नुगलय् स्याकल । छखें काय् खनाः तं
पिकाल । सोहनयात छकः स्वल । अबुम्हेसित स्वयाः
सोहनं ख्वखना सलं नवात — जि सनागु मखु बा ! यायेमते
यायेमते धायेक ह्मिगः बिनोद सनाच्चंगु । वं हे स्यंकूगु ।
काय्या खँग्वलय् सत्य खन । सँ प्यु प्यु अबुह्यं सोहनयात
घाल — छिमि ककां छन्त दाःगु मखु बाबु, वं कीगु
गरीबियात दाःगु खः । ॐ

बाल वर्ष

- हजूर न्यागः ध्यवा, हजूर न्यागः ध्यवा . . . ।
स्वये हे साहु पहः वःम्ह मनूया ल्यू ल्यू च्यादैति दुम्ह
मचा हा हां वल । च्यापलाः क्षिपलाखं मयाये धुंकल ।
अय्न् व मनुखं मचायात मस्वः । थःगु पहलं मताःछु
यानाः न्ह्याः वना च्वन । मचा धिताः जुयाः ल्यू ल्यू
वनां तुं च्वन । गय् ल्यू ल्यू हाला वःगु स्वये मयलला
मस्यु व मनू तक्क दित । मचां आस यात -
ध्यवा दइगु जुल । तर ध्यवा बिइगुया पत्साय् साहु
फोके जुल -

- छु ल्यू ल्यू वया च्वनागु । ज्या यानाः नये माःका ।

- हजूर मचा धकाः दः सुनानं ज्या मब्बू । मचा
खँ सःम्ह जुया च्वन खनी । मचाया खं व मनू छफाः
पक्क जुल । मचां अय् धाइगु धं मत्ती तकं मतःगु ।
तर ... ! मचाया सलं वया नुगःद्यो छकलं हिल ।

- अय्सा जि छन्त ज्या छगू बिइका लिं

- ज्यू हजूर । मचा लय्ताल

मचायात ल्यू ल्यू तयाः व मनू साइकल पसलय्

दुहां वन । स्वचाः पांग्रा दुगु मस्तय्गु साइकल छगू न्यात ।

— का थ्व साइकल छगु जिगु छेँय् यंकेगु । छतका दां छन्त दइ । ज्यूला ?

मचां ज्यू मज्यू लिसः बिया मचवं । साइकल छकः चवं निसे क्वथ्यंक स्वयाः मफु मफु ल्लवनाः ब्वहलय् तल । लुकुलुकु व मनूया छेँय् पाखे पलाः न्ह्याकल ।

छेँय् थ्यनेवं ब मनुखं थःगु गार्डेनय् माम्हं नाप ह्याः यानाः म्हिता च्वम्ह काय्यात सःतल — बिनिल । दाय्दं छु ह्यागु स्वःवा । अबुया सः तायेवं बिनिल माम्हेसित त्वःताः अबुम्ह पाखे बल । मचां क्वय् तये मलावं फातापातां साइकल साला काल । कयाखतं गयाः सर..रर माम्हेसिया न्ह्योने वन । साइकल गया वःम्ह मचायात ल्लिलाः माम्हे-स्थां छकः चुप्पा नल । साइकल क्वबुया वःम्ह मचा छतका दां दयेवं दङ्ग जुल । ल्हाःतय् छतका बंगु नोट न्याक्क प्वचिनाः तख्खागु छेया लुखां पिहां बल । लुखाया न्ह्योनेसं छपाः तप्पाःगु साइनबोर्ड ब्वया तल — थुगुसी अन्तराष्ट्रिय बाल बर्ष ... ।’

मोटरसाइकल

अशोक वयाः लं त्वःते मलाःनि मांहा ऊवातां दं बल ।

- छन्तला चित्त बुक्रे याये थाकु । अय् स्वयाः
छिमि दाजु हे खः । छहा कयना बलय् हे ... वहे ययेकल ।
छन्तला ... का थ्व छकः स्व । गय् च्वं ? मांहेस्यां फोटो
छपाः अशोकया न्ह्योने तया बिल । अशोकं फोटो काल ।
छकः क्वथीक स्वल । यल मयल मस्यु लं त्व त्वं मांहेसित
खँ छुत - मखु मां, जि बिहा याये हे मत्यःनि ।

- मेगु जि मस्यू । यः लाकि मयः जक धा, मयःसा
हानं मेहा हये ।

- म्वाल म्वाल, मेपि हये म्वाःल ।

मांहा लय्ताल । मांहा थुइकल । अशोकं ययेकल ।
दङ्ग जुयाः कोथां पिहां वने त्यंहा मांहेसित पन ।

- यमा जितः थ्व यःगु मखु । अय् धकाः मेपि स्वइ ।
मखु जि बिहा याये मखुनि । दाइचित्त नि बिहा याना ब्यु ।
बरू मां दः बिहाया पत्साय् मोटरसाइकल छगः

... लागाय् जि

(२१)

न्याना ब्यु । काय्या खं मांहेसित छुयाय् छुयाय् जुल ।

दाजुया बिहा याये न्ह्यः अशोकं मोटर साइकल
न्याकां त्वःतल । वैगु इच्छा पूवन । मोटर साइकल गये दत ।

छन्हु सुथ ह्तापां छेके वना वःह्य मांह्य लैय् थःगु
मोटर साइकलया सः ताल । लिफः मस्वसे च्वने मफुत ।
तक्क दिनाः लिफः स्वल । अशोकं ल्यासेह्य मिसाचा छह्य
तया हःगु खनी । मांह्य खनेवं कं बेतोरं ब्वाकल । मांह्य
स्वःह्य स्वलं तुं । ॐ

समाधान

दाजुह्य वइ, गोलभ्यरा मा पुइ । स्वांमा पिइ ।

किजाह्य वइ, स्वांमा पुइ । गोलभ्यरा मा पिइ ।

दाजुह्य वइ, स्वांमा पिइ । गोलभ्यरा मा पुइ ।

किजाम्ह वइ, गोलभ्यरा मा पिइ । स्वांमा पुइ ।

दाजुकिजा निम्हेसिया निगू बिचालं कःसिया बगेंचा

ऊ ऊ जुइ । दाजुम्हेसिया कलातं धाइ - कःसिया

बगेंचाला स्वांमा पिइत खः, गोलभ्यरा पिइत मखु ।

किजाम्हसिया कलातं धाइ - गोलभ्यरा ज्वांय् ज्वांय्

सयेकल धाःसा फीसँ अचार छताला साक्क दयेकाः नके

फइ ।

दाजुम्हेसिया काय्म्हं धाइ - दादी हर .. र..

बास वयेक फीसँ थन चमेली स्वां पिइगु ह्लि ।

किजाम्हसिया काय्म्हं धाइ-तुसि नये मखंगु यक्व

दये धुंकल । तुसि पुसा कया हये ह्लि बा ।

यःम्हं यत्थे याये मखनाः दाजुम्ह अबुम्हेसियाय् वनाः

... लागाय् जि

(२३)

नालिस तःवनिइ । निम्हेसिगुं खँ न्यनी । तःधिकःम्ह काय्
 पाखे स्वयाः अबुम्हं धाइ - बाबु ... । कौंसि नस्वाक
 स्वांमा पिइत खः । तर थौंया कीगु छेय्ँया स्थिति न्ह्योने
 कःसी स्वांमा मखु नसा पिउसा की फुवकसिगुं कल्याण
 जुइ । उकिं छं म्हुतु प्वाः तिना ति ।

अबुया खँ न्येनाः दाजुम्ह लुकु लुकु पिहाँ वन ।
 किजाम्ह मुमुहं हिल । ॐ

?

अमर पिया चवंगु आः मखुत । ताउ जाय् धुंकल ।
धात्थेला इमिगु मतिनाया छयल्य गबलें अमर, गबलें
केशरी पिया चवनी । अमर वइ केशरी न्हिलिइ । केशरी
वइ अमर न्हिलिइ । यः त्यः गुलि न्ह्यैपु । कलाः भाःत
मजूनिसां अमरं केशरीयात थःगु हिं सिल्लः तकं तिके
धुंकल । केशरीं प्रण तकं याये धुंकल, जि अमर यान्ह
धकाः । उकिं धुक्क इपिं निम्हं ।

तर थौं केशरी मवः । पिया चवंह अमर दिक्क
चाये धुंकल । म्हाल, बनेला धैगु नं बिचाः यात । तर
नुगः न्ह्याः मवं । सुम्क हे जुल । मन पिपि
च्याः - वइ हे मखुतला ? छाय् मवइ ! वये हे
धाःगु । ठिक चार बजे धकाः दोहरे त्यहरे तकं याःगु ।
वये हे माःगु .. । घडि छकः स्वल । चार पुइ
धुंकल । घडिया सुइ संलिसे वैत छुयाय् छुयाय् ।
मिखा व्वाकाचवंह अमरं केशरी बुलुहुं वया चवंगु

... लागाय् जि

(२५)

खन । मन लयेताल ।

- वहे बलनि । केशरी न्होने थ्यन । वया-
खतं अमरयात साला यंकल । अमर पक्क । गबलें
वैत थथे मसाः । छाय् .. छाय् । धाधां अमर यंकू
पाखे वन । अमरयात ज्व ज्वं केशरीं धाल-तंचाय् मते
ह्लि अमर ! अमरं अजू चायाः न्यन - छाय्
तंचाय् माःगु दु छ खनाः ?

- मखु धया अमर जितः बिया छवइगु
जुल ।

- हँ... ! अमर छकलं फस्के जुल । अमरं
छुं धाये मलावं केशरीं नवाना हल - न्ह्यागुसां अमर
आः सुम्क नि चवं । आःयात जि जिमि बा नं ब्यू थाय्
वने । लिपा छंथाय् हे वये । न्यना चवंम्ह
अमरया ह्ताय्पनय् खँ दुहां मवन । छु धाःगु थ्व ?
अमरं छुं हे थुइके मफु । ॥

कलाकार

कोथाय् हुलमुल । सकलें वया पासापि । न्ह्याबले
धैथें वया कोथाय् मनूत मुना चवनीगु । ममुनीगु नं
गय्, आखिर व छम्ह कलाकारला खत । संगीत क्षेत्रया
उच्च स्तरयाम्ह छम्ह कलाकार । प्वाय् प्वाय् वहःया तकमा
जक मखु लुंया तकमां नं छायापी धुंकूहा ल्याय्हाहा
कलाकार - निरज ! सकलें निरजया अलबम स्वयेगु
धुनय् । मचां निसेंया किपात छसीकथं ब्वया तःगु अलबमय्
निरजं ह्लाःतं कयं कयं कना यन - श्व जिगु कय्तापूजा
बलय्, जिमि पाजुं ज्वनेत ठिक जुयाचवंगु । श्व चाहिने
ह्लापां स्टेजय् दना बलय् यागु । श्व सभागृहय् जूगु
प्रतियोगिताय् ह्लाप जूगुलि तकमा ब्वखायेकूगु । श्व लोक
म्ये हाला च्वना बलय्या । श्व ।

- अहो ... ! छं उलिमछि तकमात गन जक तइ
तयालय् । कयं लय् अय्क छकः पासापिन्त । छु लाका काये
मखुथें जिमिसं ।

... लागाय् जि

(२७)

- आसेसा ह्लि जि तक्मा कया हये ।

तक्मा कायेत निरज मांया कोथाय् वन । इताः
निलाचवंह्य मांह्यं काय् वयेवं निलाचवंगु ह्लाः तक्क दिकल ।

- मां उखुनुयागु तक्मा फुक्क छकः लिकालय् ।
काय्या खं मांह्य पक्क जुल । छकःला छुयाय् छुयाय्
जुल । नमवासे च्वने मजियाः मांम्ह नवाना हल - तक्मा
... ! तक्मा छंगु ग्वय् बीत वहःया लम्पिचा दयेके धुन
बाबु । छकलं निरज ज्यः जुल ।

- वहःयागु म्वालका, अयसा लुंयागु सां छकः
लिकालय् !

- लुंयागु तक्मा नं स्वयम्बरयात सिखः दयेके
धुन ।

निरज लाता जुल । मेगु छुं धाये मफयाः मांम्हेसित त्वलं
जक स्वया च्वन । ॐ

कार्यकलाप

अतिरिक्त कार्यकलाप अन्तर्गत क्याम्पसय् कबिता
गोष्ठि जुइगु जुयाः क्लास स्थगित यायेत सुचं वल । क्लास
सस्पेण्ड जुइगु सुचं न्यनेवं सकसिया ख्वालय् हिलासू पिदन ।
ब्जंकाच्चंगु सिधयेके मलावं बिद्यार्थीतय् सः तस्सः जुल ।

— माड्म क्लास सस्पेण्ड !

— माड्म कबिता गोष्ठि जुइत्यन !!

— !!!

सः न्येने मययाः माडमं क्लास दिक्कल । हाः हाः
व हू हू सलं क्लासय् चर्वापि सकल्ले पिने थ्यन । पिने थ्यने
मलाःनि छह्य निह्य मिस्तय् सः थ्वत — नु नु फिल्म स्वः
वने नु । लिपा हानं स्वः वने खनी मखु । गजबगु लभ
स्टोरी हँ !

— म्ये नं बांलाः हँ मखुला ?

छह्य निह्य सिया सलं अप्वः धैथे मिस्तय् नुगः हल्य्
साला यंकल । मिस्तय् ल्यू ल्यू ल्याय्हातय्गु पलाः नं हल
पाखे ब्वात । ईपि दक्कस्यां ब्लायाक्या ह्लातं टिकट काल ।
हल क्याम्पसया बिद्यार्थी जाल । तर पाठ याइपि बिद्यार्थीत
मदयाः कबिता गोष्ठि अथे स्थगित जुल । ॐ

... लागाय् जि

(२९)

व्यापार

— वइमखुत जुइ, सखे उखें हे वन जुइ । की वने लाकि छु ?

— सर्वनि जुइ । भचा पिइका । हानं .. भचा हे पिया मच्चं धाइ । पिइ मं मदय्क जि पिइ त्यना । तांय् छकः मिखा ब्वाका । खने मडुनि । छु जक यानाच्चंगु जुइ भगबती । बांलाःह्य भाःत दयेमा धकाः फवनाच्चंगु मखा जुइ । गय् जक प्यानुपि । इपि नाप वलकि न्हाबलें प्यु प्युं फचित । शितलचां फेतुइगु बिचाः यात । कासा का धकाः चीभा छःया फलय् तुं फेतुना । त्यानु भचा तंकेगु बिचाः याना ।

— थथेला जुइ हे मखुगु । निन्हु निन्हु मछि सिथं महयेगु धैगु नं थनला । छगू जक दिप मखु । छगू जक जूसाला म्वाल धाये । वःगु वःगु मछि दु थाय् .. । फेतुनाच्चनाह्य जिगु ह्नाय्पनय् याकःचा हालाच्चंगु सः दुथ्यन । जि छचोहं चाःहिका । बाज्यःति वंम्ह बुरा हालाच्चंगु खनी । गय् गय्

जितः वैगु खँ हानं न्यने यल । फलं दना । शितलचा अथे
तुं फेतुनाः च्वना । न्ह्यःने वना । न्यना- छाप् निन्हु दतला
सिथं महःगु ? बुरां थःके न्यगु खः ला धैथे तायाःछयों
न्हवनाः जितः स्वयाः धाल- नानी जिके न्यनागुला ?

जि छत्थुं लिसः बिया - खः । छिके हे न्यनागु,
सिथं महलं छितः छुकिया धन्दा ?

-धन्दा ..नानी । निन्हु दत सिथं महःगु । म्हिगःला

तरे जुल। थौं छन्हु नं अथे तरे जुइ । तर कन्हे गप् यानाः
तरे जुइ ? थौं सिथं महलकि कन्हेला म्हुतु प्वाः छां लाइ ।
जि जक छां लाइगु जूसा थ छांला धाये । जि काय् छां
लाइ । जहान छां लाइ ... ।

बुराया खं जि अजू चाल । सिथं महलकि छां लाइ ?
गप् छां लाइ ? जि बिचाः याये मफुत । मस्यू पहलं हानं
न्यना - मखु सिथं महलं छि गप् छां लाइ ?

- छां लाइ नानी । नानीपिनि जकं ... । जिला
ब्यापार याये माःम्ह । परम्पराया ब्यापार ... न्ह्यःनेसं
च्वंगु सिपंयात पतिचां सुयाः । ... सिथं हलकि थ्व सिथं
ब्यापार जुइ । वहे ध्यबां जिमिगु प्वाः जाइ । उकिं जिगु
जिमिगु जीवन हे स्वैगुं मृत्युइ घाना तःगु दु । खं
न्यनाच्च्वनाम्ह जि पासापि वये धुंकूगु होस मन्त । लिफः
स्वयां सकलें जितः स्वयाः हिलाच्च्वन । ॥

...लागाय् जि

(३१)

जि मचा

सबिता थें च्वं, न्होने थ्यंलिसे कं कं खःथें
च्वनावल । छु याःवल जुइ गामं निसें ? ज्या मदय्क छु
याः वइ ? छु ज्या जुइ लय् ? व हे खःला मखुला । जि
तक्क दिना । व कं जि पाखे स्वयावल । स्वयाच्वनाम्ह
जितः छुयाये छुयाये जुल । न्होने थ्यन । ह्लापा थें मुसुहुं
ह्लिल । जितः ह्लिले मह्लिले जुल । मन्ह्युसे च्वने, गय्
च्वने ? छु बिचाः याइ । शहरय् छकः वयां नं मखं पहः
यात धाइ । शहरय् वये बलय् जिगु छें न्यनाःसा वा खंला
धकाः धयागु खँ लुमना वल । मन्ह्युसे च्वने मफुत । ह्लिला
बिया । छु धाये छु धाये जुल । ह्लातय् मचा खनेवं जि
सुम्क च्वने मफुत , धया हे बिया - अहो ... ! छंला
मचा नं दये धुंकल । ह्लि जक ह्लिल । लिसः मब्यू ।
लिसः बी मययाः मब्यूगु नं मस्यू वा लिसः मदयाः मब्यूगु
खः जि थुइके मफुत । तर जिगु नुगलं थुया च्वन । व
सबिता खः , खः मचा जुइ मगाःनिम्ह सबिता, गामय्

खनाम्ह, गामय् नतुयाम्हः गामय् हे ... ! आः नं वहे
 पहः वयाके । तर ह्नापा मचा मडुम्ह मचा । आः मचाः
 दुम्ह मचा' ग्वःदं हे दत जुइ धकाः , लाक्क फिखुदं अप्वः
 दइमखु । मखु वं छाया याकनं बिहा यात ! म्वालका
 बिहा यातका, मचा छाया दक्के हथाय् ? न्हासःत क्वः
 छू वल । बिचाः हानं मेखतं फाता पुल । वया मचा
 खइला ! वया दाजुया मचा जुइ । मखु... न्हापां वं दाजु
 हे मडु धाःगु । अय्सा सुया मचा जुइले ? पासापिनि
 मचाला... न्हाम्हेस्या मचासां दः छु ? अय्नं जितः थः
 थम्हं तुं म्हाइपुसे च्वना वल । मखुथे धाय् लात धयाथे
 मत्ती वल । गज्याःगु सुख मन्त जुइ । सुं मदयाःला खः
 सुं दुसा ... ! जि थगु द्वं ह्लाकेत मेगु खँ न्हाथना -
 धात्थे छं मचा खःला ! खइमखु, पासायाह्म जुइका
 मखुला ?

- मखु ... ! छिह्य हे मचाला खःनि । जिगु
 न्हासःया ल्यू सुम्क च्वनाच्चं ह्य सबितां मचाय्क नवाना
 हल ।

फस्के जुइ मययाः नं जि फस्के जुल ।

छु खँ ह्लाःगु सबितां - जिम्ह मचा ... गन
 सबिता, गन जि । ख्याः यायेमाःह्य सबिता । ख्याः

... लागाय् जि

(३३)

धइगु जकं ख्याः, अथे धयागु नं ख्याःला ! ख्याः खःला
नी खःला व्वछी मफुत । मधासे सुम्क च्वनेगु मनं मबिल ।

—ख्याः हे अप्वः छंला ?

—खःगु खँ ल्हानाः नं ख्याः धासाः ।

खँ स्वये ख्याः खँ मखुत, नी जुल । न्ह्याःनेलाःगु
खँ मखुत । जिम्ह मचा धाय्बल्य्... सबिता जि कलाः
जुइ । खःसां जुल, मखुसां जुल । जिगु मिखा न्ह्याःने
वने धुंकूगु पुलुत चाकःछि मुंवल । मखु ... मखु जिह्म
मचा जुइ मखु । जि गय् जि मचा धाये, जि याकःचा
जक जुइमखु व मचाया अबु । गामय् वनगु । खाःखा
पासापि नं दु । धाथेला जि अबल्य् मचा हे तिनि
पासापिनि न्ह्याःने ।

म्ह छम्हं चःति खल...ल...ल वल । सुनां स्युसा
छु धाइ ? जि ग्यात । खः जि ग्याय्माः । मचा हे
तिनिह्म जि । जि मचा व ! मचा जुइ मगाःनिह्म
सबिता । वया मचा व ! जिमि मचा व ! थिङ्ग
इनाच्चवनाह्म जितः सबिता व मचाया क्पिलुं तापाना
वने यल । स्वये मययाः नं पुलुवक छकः जिगु मिखा
मचा पाखे वन । मचाया ख्वालय् जि थः खनेवं छखेली
त्यनाह्म जि मधासे मगात — जि मचा ॥

जि म्वायेमानि

— जि आत्महत्या याइ हँ ? मयाइ हे मखु हँ ।
 व नं ल्याय्म्हया इलय् हँ !' ज्योतिषं धाःगु । ज्योतिषं
 धयां ज्यूला । जि आत्महत्या याये हे मखु । आत्महत्या
 यायेगु मं मदु । मं मदु धयां गनं जी । मचाय्क
 आत्महत्याया लँपुइ यंका बी । अले ... । थःगु कोथाय्
 थःगु हे लासाय् थस्सः पायाच्चवंम्ह ल्याय्म्हम्ह देवया
 मिखाया पुखली क्वब्वाये धुनेवं वेभत छचाःखेर नना
 वनी थें वँगु न्ह्यपु नं ततःचाः जुया वल -

(१) खः जि आत्महत्या यात धायेवं-जिगु परिवारया
 छयलय् कंस्वां चाकःछि तमा जुया वइ । जिगु म्हया
 प्रत्येक अङ्गतसे क्वबुयाच्चवंगु बोळ अनथन मदय्क छचाल
 ब्याल जुइ । त्यासे जुया वयाच्चवंम्ह केहे न्ह्यःने लाःम्ह
 नाप पय्नं वनी । बल बलं ब्वनाच्चवंम्ह किजा जिगु
 म्हयात कये च्यानाः पिउन ज्या मा वनी । अले मांया
 नुगलय् च्वंगु इच्छातसे लाय् लाय् बुइ - आत्महत्या ...!

... लागाय् जि

(३५)

म्ह्याय् ... !! पिउन ... !!!

(२) खः जि आत्महत्या यात धायेवं-जि यःम्ह ..!
वं नं आत्महत्या याइ ? याइमखु वं । याये नं मज्यू ।
जि सिनां व छाया सिइगु । तर ..., जि स्यू व मेपि
थें ज्याःम्ह मिसा मखु । व व जि । जि व व ।
आत्महत्या जिगु , लिचवः वं अवश्य काइ । मखु
मखु याये मज्यू । कला जूसा छगूका । कलाः मखु,
मतिनामि जक आःतकं । कलाः जूसां ...! जिगु
आत्महत्याय् वैत बोफ बिइ मज्यू । वैत उकिं मेम्ह नाप
मतिनाय् तक्कंके माली । अले जि आत्महत्या मयाःतले
वैगु व जिगु इच्छायात हाकुतिनाः बखि चवने माली ।

(३) खः जि आत्महत्या यात धायेवं-त्वाः त्वालय्
छगू चर्चा जुइ । धा ... सितला ! छाया सित ?
ल्याय्म्हया इलय् ! न्ह्याःसःया छःने न्ह्यासलं त्वपुइ -

- मतिनामि त्वःतल जुइका । मतिनामि मेथाय्
बिया छवत जुइका ।

- अय् .. खइमखु अथे, थःगु हे आन्तरिक खं सिइगु
जुइ ।

-ल्याय्म्ह इलय् नं आन्तरिक द्वन्द धैगु दइला ?

(३६)

... लागाय् जि

-सिइम्ह सीधुंकल कीत छु वास्ता । थःथःगु लँपु
लिइ ।

थःगु न्ह्यपुं खने दुगु छता छता खं देब हीमी
चाल । छकःला कोथाय्,सं चवंगु सिलः खोलं गःपतय्,
चिनाः सिइला धैथें मत्ती वल । मखु जि सिइमखु ।
जि म्वायेमानि । केहें बिया छवये मानि । किजायात
ब्वलंके मानि । मांया इच्छा पूर्वके मानि । अऊफला
जि यःम्ह नाप मतिनाया खं न्हि फुके मानि ।

देब जुखक दन । छु बिचाः वल थें मस्यु ।
थःगु नुगःयात कस्सिक चित । जि आत्महत्या यायेमज्यू ।
यायेमखु । ज्योतिषया भ्रमं जि थःत फुके मखु । छाय्,कि
जि म्वायेमानि ।

डिस्को

—वन लर्ज क्लियोपात्री विथवाउट आइस । निम्मिया
अंडर ह्याउंगु लॅ फिना तःम्ह बार माय्न् टेबुल्य्
ग्लास दिकल । दिक्वेन् निम्मि गिलास म्हुतुइ यंकल ।
भच्चा तक निम्मि बार टेबुल्य् फुके जुयाच्चन । मस्यु
छु बिच्चाः यानाच्चन थें । बार माय्न्, काउण्टर माय्न्
जक मखु डिस्कोया नियमित ग्राहत्य् परिचित निम्मि !
प्रत्येक चाया सच्छि मू तूम्ह निम्मि ! न्ह्याबलें डिस्कोय्
प्याखं पार्टनर जुयाच्चनीम्ह निम्मि ! तर थौं वयात
म्ह सुख मदुला मस्यु । फुके जूम्ह जुलं ।

— करन...। वैत न्यानाम हःम्ह मिजंया सः।

जस ए नेट । निम्मिया सः ।

निम्मिया सःयात कदर यानाः मिजंम्ह वैत त्वःताः
हानं डान्सिङ्ग स्टेज्य् वन । स्टेरियो लाउड स्पिकरं
अंग्रेजि संगीत तसलं थ्वयाच्चन । सःया नाप नापं
मतं पाः कया च्वन । गय् गय् निम्मि थाराक्क न्हुल ।
थौं वैत अंग्रेजी संगीत वया मचया सः जुयाः न्ह्याय्पनय्

दुहां वनाच्चन । मचा चिल्लाय् चिल्लाय् दनाः ख्वया
 च्वंगु निम्मियात महसूस जुल । च्वनां च्वने मफुत ।
 फरवक फहिल । न्हापा लिपार्थे स्वैतं टीप नं बिया मच्चं ।
 स्वैतं मस्वसे लुखा पाखे वन । ट्याक्सि काल । छेय्
 वन । कोथाय् थ्यन । हतपतं मचायात स्वल । मचा
 ख्वया मच्चं । मस्तं छना च्वन । ॐ

पासा...!

पासा...!!

प्यदँ प्यदँ मछि नापं चाहिलाः, यः त्यःया गफ
याये धुंकाः आः वयाः प्रदिपं, जि छन्त मतिना यानागु
मखु धाःबल्य् प्रतिभा गजब जुल । प्रतिभां प्रदिपं धात्थे
धाःगु मखु अथे ख्याः याःगु जुइ धैगु मत्ती तल । तर
प्रतिभाया मत्ती वःगु खँ, खँ जक जुल । प्रदिपं वैत
धाःगु ख्याः मखु । नी जुल ।

वया खं प्रतिभायात स्वाये तकं माःसे मवल ।
न्ह्यःनेसं वयाच्चवंगु मोटरं वयदेकः वने माःसे
वल । तर व वने मफु । थःगु नुगः थःह्यं चित ।
छकलं प्रदिपयात तथं खँ ह्याये मज्यू धैथे भाःपिल ।
तीजक प्रतिभां खं छुना हल - अय्सा छि जितः
छपति हे माया मयानाका ?

- याना, मयानागु मखु । तर ...

- छाय् तर ?

- तर जि दैत माया याये, गुम्हेसित जि बिहा याये ।

- जितः बिहा याःसां छि माया याना दी लाकि मदी ?

- याये , तर छ नाप बिहा जुइ फइ मखु ।
प्रतिभायात हानं छफः मलखं कल । व धाये
श्व धाये मछिन । तर सुम्क नं च्वने मफुत ।

- अयसा .. छि जितः माया याना दीमते,
तर जि माया याये । व माया थज्याःगु जुइ कि
छि बिहा याना दीम्हेस्यां बिइगु जुइमखु । थौं नं
निसैं जि नं छितः पासा धाये । छि नं जितः पासा
धयादिसैं ... । थुलि धयाः प्रतिभां 'पी' धकाः
च्वयातःगु थःगु लकेत छगू बियाः धाल - श्व छगूला
उपहार कया दी । जि पासां छि पासायात ।

आत्मरक्षा

गठांमुगः । सुथनिसै सकस्यां लिसलाः । गुह्यं
गठांमुगः धंकेगु ज्याय् । गुह्यं अंगू न्यायेगु धुनय् ।
गुह्यं ला पसलय् हि व स्वं मथइ भनं यत्कनं ला
न्यायेगु कुतलय् । गुह्यं गठांमुगः क्वःथलेत जग्गाः
मुनेगु ज्याय् । थःथःगु ज्याया व्यस्ततां इमिसं हन्चा
भ्वखाय् ब्वइतिनि धकाः नांजाःह्य भविष्यवत्तां भविष्यवाणी
याःगु खँ त्वःमंका च्वन । अयनं सुं लय् ध्वडुतकि
खँ जुइगु - हन्चा गय् जुइगु जुइ ? की सकलें
भ्वखाय् ब्वयाः सीसा ... ! सीसालां जिल । सिइ
नं मफु म्वाये नं मफु जुया च्वनकि सका फसाइ !

-फिथाय् आः छकः हानं नब्बे साल थें भ्वखाय्
ब्वःसां ज्यू का । बच्छिला गय् मसी । अले नयेगु
नं दनी । सीपिला सिइ । म्वाये खंपिनिला आनन्दं
सन्तोषं म्वाये दइ ।

-सु सी मु म्वाइ । आखिर प्रकृतिया खेलला खः ।

-... ..

-... ..

थथे थथे हे दर्शनं जाःगु खतं न्हि बिइ । सन्ध्यां
त्वपुया हइ । रेडियो व समाचार पत्र पत्रिकां ब्यूगु

सुचं कथं भव्वाय् व्वइगु ई त्यल । पसः वनाच्चर्विं
 सकलें सकलें दुहां वल । लुवाय् च्वनाः गठांमुगः
 यंकीगु स्ववेत पियाच्चर्विं मस्तय्त मां बौपिसं व्वः बियाः
 तले हल । भव्वाय् व्वइ थें, मव्वइ थें ! व्वःसा
 गन वने छगू समस्या सकसिकें दु । गनं गठांमुगः
 लुयाः यनाः हाः हाः याःसां भव्वाय् व्वलला धकाः चिम्स
 ति ति स्वाना वइमु । छकलं खाया तःगु तस्बीर,
 क्यालेण्डर, तारय् मिखा छवइगु । तर छुं हे मसं ।
 शंका शंकां सकसितं छ्यानाच्चन । छुं छकूचा जूसां
 थाराक्क थाराक्क न्हुइकीगु । भव्वाय् व्वइगु ई
 प्यु प्यु ई फुत । भव्वाय् मव्वः । व्व हे मव्वः ।
 सकस्यां न्ह्याचः निसें ग्याः व भय् क्वबिया तःगु
 ह्य छकाःचा कासु लन ।

गठांमुगः वायेगु ज्या सकस्यां सिधल । हानं
 मेगु छगू ज्या लां दनि । बौ तयेगु, नकिं तायेगु ।
 सकलें सकलें थःथःगु छेय् । बौ तयाः नकिं तये
 धुनकिं पिहां वने मज्यू । खापा चायेकल कि वाये यंके
 धुकूह्य भूत हानं लिहा वपे यः हँ । उकिं खापा तिइ
 धुनकिं उखुन्हु चायेके मज्यू । दश बजे जबलय् अप्वःसिया

छेय् नकि ताःगु सः ताये दया वल । समय् नयेगु ज्या
जुल । सकस्यां छेखा छेखाया मूलुखा ती धुंकल ।

सकलें दयनेत लासाय् जक छु चवंगु चिल्लाय्
चिल्चाय् दनाः हा...हा... हाला हल । उखें नं हाला
हल । थुखें नं हाला हल । क्वार...र कुरु..र...र छे दुंगु
सः ताये दया वल । नकतिनि नकतिनि जक आनां न्हयो
वःपिनि होस हवास हे छखे जुल । आया बाबा..जि
काय्..., यमां..., बेदना व आतुर सः सकथासं न्यनावन ।
व्वइमखुत धकाः चवंगु श्वखाय् ब्वयां त्वःतल ।
श्वखाय् ब्वयांतुं च्वन । खापा ती धुंकूपि सकलें
सकलें खापा चाय्का; थ थःगु आत्मरक्षाया लागि छेय्
पिहां वल । खापा ह्वातां ह्वातां चालाच्वन । ॐ

निर्णय

वधेवं सफू भ्याग्रावक वांछवत । त्यानु चाल ।
म्ह छह्मं याग्ला प्याग्ला वं । दनाचवनेगु सामर्थं तर्कं
मन्त । लिक्कसं चवंगु लासाय् फेतुल । लासाय् चवं
चवं हे लाकां त्वःतल । दनाः तःवने तर्कं माःसे मवल ।
लाकां निप्पां लुखाय् थ्यंक वांछवत । न्हापा न्हापा
थपाय्चवं त्यानु मचाः । गय् गय् थौंला ! फेतुनाचवंह्म
दन । त्यानु लिसे नये पित्याः थें च्वना वल । छु
नयेगु ? थः थह्मं तुं न्ह्यसः तल । लिसः मडु । खः
लिसः नं गनं बिइ फइ वं । ह्लिनसिया बजि ज्वरय्
जुया च्वनीगु छें इमिगु मखु । बजि ज्वरय् यायेगु शक्ति
वया अबुयाके मडु । मेपिनि जूसः न्हिच्छि आखः ब्वना
वःह्म नये पित्यात जुइ धैथें मानय् यानाः नकी तर
सबिना ... । वैत सुनां अथे याइ ? सुनां धाइ ?
दना चवंह्म सबिना हानं फेतुल । नये पित्याः लिसे
फोंक नं ग्वारा ग्वारा दासि वल । तर स्वैत क्यनेगु ?

... लागाय् जि

(४५)

वं थःगु तँ थःके तुं सुचुकल ।

अँ...उखुनु इलाचिथाय् कापि छगू काये मालाः
क्याम्पसं तुं वया छेँय् वनागु । त्यानु लंके मलानि
ध्यलय् सिया तःगु बजि, छेँ थ्यंके हल । मयः धयां
हे मज्यू । मांम्हस्यां 'मखु नानी मछाले माःला' धकाः
कर यानाः नका हल । लुमंका च्वंम्ह सबिना इलाया छेँया
न्हाःने थःगु छेँया खाःपाः खनाः ग्यात । खः वया छेँय्
अज्याःगु छुं हे मडु । अय् यायेत कि वया अबुं याये
माल । कि वं हे । बुरा जुइ धुंकुम्ह अबुं गथे याइ ?
मेपि सुं दुगु मखु । फाय् धाःसां म्हाय् धाःसां व हे
छम्ह जक । सबिनायात छुयाय् छुयाय् । फेतुनाः
बिचाः यानाच्च्वंम्ह सबिना जुरुक्क दन ।

जि न्हिनय् आखः ब्वने मखुत । जि इलाचा थें
जुइः मज्यू । वला धिबा दुम्ह का । अं ... इलाचिया
वा छु अड्डाय् धाल तःधंम्ह हं । बरु वैत हे धयाः
जागीर छगू नये माली । सर्टिफिकेटला पास हे जुइ
धुंकल । बरु सुथय् आखः ब्वनेका छु जुइ धकाः ।
बाःनं नं छुं धाइ मखु... ।

बिचाः यायां सबिना कोथां पिहां वल । कन्हेला
जि नं गय् इलाचा थें जुइ मफै धैथें । ॐ

ध्यके व्वनापौ

—का गुलि बजे मुनेगु ? नेपाली टाइम मखु
खंला ।

—अथे याये मालीका, छ बजे रानीपुखु कुनय्
मुने । अले सकलें छगः बसय् चवनाः वने मालीका,
गय् ?

ज्यू... ज्यू ।

कमला बिया छ्वइगु भ्वजय् वनेत ई क्वःछी
धुंकल । न्ह्याथाय् वंसां फुक्कं मुना वनेगु इमिगु बानी
जुइ धुंकल । सुं छम्ह बिया छवःसां स्वयां बिहा
याःसां क्लास भ्वछि सःतेगु चलन । न्ह्यापाला थथे
चलन मडु, धात्थें धायेगु खःसा थथे स्वना बिउगु खः
—बैकुण्ठ । साय्द वं थःगु बिहा भ्वजय् फुक्कं मसःतूगु
खःसा थथे जुइ मखइगुला । न्ह्यागु थजुइ ब्यु पासापिं
पासापिं मुनाः थथे भ्वय् वनेगु तसकं न्ह्यैपु ।

सकलें थःथःगु छेय् । भ्वय् वनेगु तान्द्राय् । गुम्हं

इस्त्रि तय्गु ध्याउनाय्, गुम्हं व्वसः न्याः वनेगु ध्याउ-
नाय् । तरं सुमन वैंत थ्व छुकिइ नं ध्याउना मवु ।
वःम्ह वसां निसें खाताय् भ्वसूम्ह दंगु मखु । छकः
छकः धर्लि पाखें स्वइ । अङ्गल्य् यखाना तःगु वयालि-
ण्डरय् मिखा व्वइ । वैंत छु याये छु याये जुइ !
हसंमसं धाइ । वं बिचाः तकं याये फइमखु । भ्वय्
वनेला मवनेला ? छु बिचाः यानाच्चवंहा सुमन जुव्वक
दन । खाताय्सं फेतुल । छु मत्ती वल थें मस्यु
न्याःनेसं तया तःगु फाई काल । आखः ग्वलय् छकः
मिखा व्वल । म्हाय् मय्जु कमलाया भाजु राकेश
नाप....। मेगु आख व्वने मयल वैंत । छकलं वया मती
खैंत माःमाः चिन । मखु मखु भ्वय् मवंसें जिइ
मखु । वने हे माली । हानं मेगु हे बिचाः याइ । छकूचा
खैंयात हे पबः दयेका च्वनीपिं । निक्कि खं म्वामरुगु थाय्
कया च्वनी । म्वाल्का वने धाय्का वनेगु गय् ... !

धा धा मधां छः खिउँया वःगु तकं सुमनं मचाल ।
मत च्याके नं माःसे मवल । खिउँ लिसे सुमन थारा
थारा न्हुल । लिक्कसं च्वंगु छेंया रेडियों बियाच्चवंगु
जित्ला समाचारं वं सिल-साढे छ जुइ धुंकल खनी ।
सकलें मुने धुंकल जुइ अन । सुमन मवःनि धकाः पिया

चवन जुइ । सुमन वाथावाथा कन । छेय् वया सःतः वल
 धायेव छु यायेगु ? कस्स लुमन-क्वस हे न्याये मानी ।
 सकस्यां बांबांलाःगु क्वसः ज्वना वल जुइ । सुमनयात
 हवाँय् हवाँय् ख्वये माःसे वल । वं अथे बांबांलागु क्वसः
 न्यायेत गनं धिबा कायेगु ? अबुयात धाये । अबुया दुर्दशा
 वं स्यू । ब्वंकेत हे बल बलं ब्वंका तल । मांयात
 धाये-अबुं बिया तःगु मद्रु । वंके गनं दइ ।

-सुमन...ए सुमन...

कुने वःगु सलं सुमनया बिचाः छ्याल बिछ्याल
 जुल । वं सः सिल-वया पासाया सः । मवःनि धकाः
 सःतः वःगु खत । भचा तक सुम्क च्वनाच्वन ।
 तीजक कयाः कपि छकः स्वल । अहो ...! सकलें
 वयाः सःतः वःगु खनी । मिस्त छह्य थे छह्य परी
 थें । सकसियां दोपत्ताया पसि । अले मिजंत छह्य
 थें छह्य रोमियो थें । सूट व टाइ ढल्के याना
 वःपि । सुमनयात स्वयाच्वने मयल । थःगु कोथाया
 अङ्गल्य् छकः मिखा ब्वल । वया गनं सुट दु, गनं
 टाइ दु । वसःया नामं पाइट निगः लँ निपाः, बस ।
 वनां ठीक नइ थें मताल । ब्वःया न्ह्योःने क्वः जुइ । लिसः

...लागाय् जि

(४९)

मबिसे सुम्क तुं च्वन । मां व अबु गन वन थें
 मस्यु , नत्रला लिसः बिइगु खइ । सुनानं लिसः बिया
 महःगुलिं सःतः वःपि म्वाःल वये धुंकल जुइका धाधां
 लिहां तुं वन । सुमनयात ब्वना यंके मफुत । इपि
 वनेवं खिउँक च्वनाच्वंहा सुमनं कोथाय् मत च्याकल ।
 छाप्कि वं वया क्वथाय् मत मच्याकुसें खिउँ तनी
 मखु । ५

साहुजि

स्वह्म मिस्त । नमिना, कल्पना, मंया । स्वम्हेसिके
व्याग छगः छगः । सिइदु क्याम्पसं लिहां वयाच्चंपि ।
लयं थःथःगु न्ह्यं पुगु खंया धुनय् ।

कस्मेटिक पसः खनेवं स्वह्मं तक्क दित । छुं
न्यायेगु बिचाः यात । ग्राहकत खनेवं साहुं उपन्यास
छले चीकल । पालंपा स्वम्हेसितं छकः छकः मिखा ब्वल ।
थःत यःगु खनेवं नमिनां साहुजियात धाल -

- हुं लिपस्टिक छकः स्वयेला ।

साहुजि लिपस्टिक स्वपु प्यपु खाःया शो केश
द्योने ऊवःलिं लात । नमिनां पुसा चायेका स्वल ।
नमिनां स्वया चवंतले मंयायात नं छुं न्यायेगु मत्ती वल ।
वया मिखा ऊवःलिं धंका तःगु नेल पालिसय् वन ।
पालिस छगः न्याना यंके मालला ? उछुन्हु वंगलय् न्याना
यंकागु ज्याःलगे हे मजू । ध्वगीख्वाःह्य साहु भिं भिं
धकाः बिया हयाः रंग छकलं ब्वला वः । थ्वला भिं

... लागाय् जि

(५१)

थें चवं । छगः न्याना यंके माली । ब्याग चायेकाः ध्यबा
गुलि डु स्वल । गाइ ख्वाः वल ।

— ब पालिस छकः लिकया बिया दीला ।

साहुजि पालिस लिकया बिल ।

— गुलि थें ?

— । साहुजि सुम्क । साहुजि पालिसया
मू ल्वःमन । गुलि खः, गुलि खः । छाय् छकलं साहुजि
थय् जुल ! साहुजियात न्ह्यः खःला ज्वः खःला
धाये मफुत ।

— मखु मू गुलि खः धया दिसँ लय् ?

छुधाय् छुधाय् जुयाः साहुजि नवात — मू हे
ल्वःमन छिउ ।

साहुजिया खं स्वम्हं छकः ह्वार...र...र ह्लिल ।

— साहुजिया हे मू ल्वःमंसा

— ख्याः मखु, स्वयाः बिया दिसँ लय् ! साहुजि
ख्वा ह्याउँकाः नवात ।

साहुया खं मंयायात मछिन । न्याये नं मछिन ।
मन्याये नं मछिन । गुलि बिइगु ? वं छु स्यू ?
पसःया मू गय् सिइकेगु ? सुस्क चवने मछिनाः हानं
छकः न्यन ।

- का मस्यु जिमिसं , गुलि धया दिसँ ।

- स्वयाः बिया दिसँ लय् । वास्यां ह्लिल ।

का सा का धकाः मैया गुलि बिल खः मस्यु । साहुं
नोट कन्तुरचाय् स्वथन । स्वम्हं ह्लिलाः पिहाँ वल । पिहाँ
वःह्य मैयायात साहुजि ह्यस्यू थें चवना वल । गनं खना
थें चवन । हानं छफः लिफः स्वल । साहुजि त्वहले
जुया चवन ।

पासापिन्त त्वःताः भाताभाता मया छेंय् वल ।
हतपतं ह्यिगः हःगु फोटो लिफयाः स्वल । धात्थे खः,
फोटोला साहुजिया खनी । साहुजिला वया भाःत जुइह्य
खनी ।

— वल्यू जूगु सम्मेलनय् स्वदं यंक
बाखं बिधाय् न्हाप सिरपा त्याका
द्यूम्ह भाबु केशरमानया मेगु बाखं
संग्रह'...लागाय् जि' ।

केशरमान ताम्राकार — बाखंया बिषय वस्तु चीहाकः
जुसां उकिया दुने छु नं छु दुथे च्वंक ब्वमिपिन्त मचाय्क
सम्पेण्डय् तयाः साला यंकेंगु कला दुम्ह भाबु ताम्राकारजुयां
थ्व...लागाय् जि मेगु छगु अध्याय खः ।

— थ्वहे सकू...लागाय् जि, सकूया स्वापालं पुइकेत
ग्वाहालि याना द्यूम्ह कलाकार शरद रंजित, अले पासापिन्त
प्रकाशक जुयाः जिमिसं धन्यवाद छता गय् मबी ।

शोभा प्रकाशन